

**Pravila za unutardnevnu raspodjelu
prenosnih kapaciteta
na granici između zona trgovanja
Crnogorskog elektroprenosnog
sistema AD Podgorica (“CGES”)
i
EMS AD Beograd (“EMS”)**

SADRŽAJ

Definicije	4
Odjeljak 1. Uvod.....	7
Član 1.1. Opšte napomene	7
Član 1.2. Procedura dodjele prava na unutardnevni kapacitet.....	7
Član 1.3. Opšti aspekti Pravila za unutardnevnu dodjelu kapaciteta.....	8
Odjeljak 2. Opšte odredbe	8
Član 2.1. Unutardnevni ATC.....	8
Član 2.2. Objavljivanje relevantnih informacija na internet stranicama CGES-a.....	8
Član 2.3. Specifikacija Unutardnevnog ATC-a.....	8
Član 2.4. Garancija Dodijeljenih unutardnevnih kapaciteta.....	8
Član 2.5. Sekundarno tržište.....	9
Član 2.6. Plaćanja	9
Odjeljak 3. Uslovi za učestvovanje	9
Član 3.1. Uslovi za registraciju	9
Član 3.2. Obavještenje o promjenama	10
Odjeljak 4. Isključenje Korisnika	10
Odjeljak 5. Aukcijska ID platforma.....	11
Član 5.1 Opšti Uslovi	11
Član 5.2 Pristup Aukcijskoj ID platformi.....	11
Odjeljak 6. Procedura za dodjelu unutardnevnog kapaciteta.....	12
Član 6.1. Utvrđivanje i objavljivanje Unutardnevnog ATC-a.....	12
Član 6.2. Dodijela Unutardnevnog ATC-a	12
Član 6.3. Obavještenje o rezultatima dodjele kapaciteta.....	13
Odjeljak 7. Korišćenje Dodijeljenog unutardnevnog kapaciteta	13
Član 7.1. Nominacija Dodijeljenog unutardnevnog kapaciteta	14
Član 7.2. Pravila unutardnevnog usklađivanja	14
Odjeljak 8. Otkazivanje procedura unutardnevne dodjele kapaciteta	14
Odjeljak 9. Ograničavanje kapaciteta	15

Odjeljak 10. Razno	15
Član 10.1. Ograničenje odgovornosti	15
Član 10.2. Viša sila.....	16
Član 10.3. Očuvanje cjelovitosti.....	16
Član 10.4. Povjerljivost podataka.....	16
Član 10.5. Rok važenja, dopune i izmjene	17
Član 10.6. Zakoni koji se primjenjuju i rješavanje sporova	17
Član 10.7. Obavještenja.....	17
Član 10.8. Lista aneksa.....	17
Aneks 1. Registracioni obrazac	18
Aneks 2. Lista osoba za kontakt	20
Aneks 3. Rokovi za unutardnevne procedure	22
Aneks 4. Registracija na Aukcijsku ID platformu.....	23

Definicije

U *Pravilima za unutardnevnu dodjelu kapaciteta* (uključujući anekse i obrasce) pojmovi definisani u ovom odjeljku (što se odnosi i na množinu gdje je to neophodno) imaju značenja navedena u ovom odjeljku (osim ako kontekst ne zahtijeva drugačije).

Aukcijska ID platforma	elektronska web-zasnovana aplikacija (Aukcijska intra-day ID platforma) s ograničenim pristupom kojom upravlja <i>Dodjeljivač prenosnog kapaciteta</i> dostupna na adresi https://ess.cges.me/External-Scheduling-Client Unutardnevna alokacija koju provodi <i>Dodjeljivač prenosnog kapaciteta</i> vrši se preko <i>Aukcijske ID platforme</i> .
Vanredne situacije	Uslovi i/ili događaji i/ili okolnosti koji na temelju stručne ocjene <i>CGES-a</i> i/ili <i>EMS-a</i> dovode u rizik sigurnost isporuke, snabdijevanja ili prenosa električne energije, ili tehničku sigurnost predmetnog nacionalnog prenosnog sistema, ili njegovog značajnijeg dijela
Viša sila	Uslovi, događaji, ili okolnosti koji su, kao i njihove posljedice, izvan realne kontrole <i>CGES-a</i> ili <i>EMS-a</i> , a koji se ne mogu spriječiti ni prevazići na temelju realnih predviđanja i djelovanja, kao što su (ne ograničavajući se na međunarodne nametnute slobodne tokove električne energije) atmosferske pojave koje nisu mogle biti izbjegnute zbog njihovog uzroka opsega, ili trajanja, zatim, neočekivane ili neizbjježne havarije, odnosno, ograničenja rada proizvodnih kapaciteta, ako <i>CGES</i> ili <i>EMS</i> protiv njih mogu preuzeti jedino mjere kojima se ugrožava sigurnost isporuke i snabdijevanja, kao i sve ono što ne može biti riješeno mjerama kojima s tehničke, finansijske ili ekonomске tačke gledišta realno raspolažu <i>CGES</i> ili <i>EMS</i>
Dnevna aukcija	aukcija obavljena u skladu s Pravilima za dnevne aukcije za raspodjelu prenosnih kapaciteta na granici između zona trgovanja Elektromreže Srbije AD Beograd ("EMS") i Crnogorskog operatora prenosnog sistema u Crnoj Gori AD ("CGES")
Dodijeljeni kapacitet	<i>Kapacitet</i> koji je dodijeljen u godišnjim, mjesecnim i dnevnim Aukcijskim procedurama
Dodijeljeni unutardnevni kapacitet	<i>Kapacitet</i> dobijen kao rezultat Aukcijskog postupka koji provodi <i>Dodjeljivač prenosnog kapaciteta</i> u unutardnevnoj Aukcijskoj proceduri na način definisan u odjeljku 6 Procedura za raspodjelu unutardnevног kapaciteta
Dodjeljivač prenosnog kapaciteta	<i>CGES</i> (u funkciji <i>Dodjeljivača prenosnog kapaciteta</i>) <i>CGES</i> podliježe svim pravima i odgovornosti koji su dodijeljeni <i>Dodjeljivaču prenosnog kapaciteta</i>

EIC kod	identifikacioni kod za energetske subjekte, koji služi za jasnu identifikaciju subjekata u prekograničnoj razmjeni EIC kodove izdaju lokalne kancelarije za izdavanje, a lista sa izdatim kodovima se objavljuje na ENTSO-E internet stranici https://www.entsoe.eu/data/energy-identification-codes-eic/eic-approved-codes/ .
EMS (EMS AD Beograd)	preduzeće sa sjedištem u Beogradu, Kneza Miloša 11, Srbija koje je registrovano kod Agencije za privredni registar Republike Srbije pod matičnim brojem 20054182
ENTSO-E	udruženje evropskih operatora prenosnih sistema za električnu energiju.
Zahtjev	zahtjev koji <i>Korisnik</i> šalje da bi stekao pravo na <i>Unutardnevni ATC</i>
Identifikacija ugovora o kapacitetu /Capacity Agreement Identification/ (u daljem tekstu "CAI")	oznaka koja na jedinstven način identificuje <i>Pravo na kapacitet</i> , odnosno pravo na unutardnevni kapacitet
ITR (Interconnection Trade Responsible) / Strana odgovorna za interkonektivnu razmjenu /	učesnik na tržištu koga Operatori prenosnih sistema prepoznaju kao odgovornog za prijavu po Dodijeljenom kapacitetu On mora biti identifikovan EIC kodom. Sa strane EMS-a, to je učesnik na tržištu sa važećim ugovorom o balansnoj odgovornosti zaključenim sa EMS-om. Sa strane CGES-a, to je pravno lice koje je zaključilo ugovor o balansnoj odgovornosti sa CGES-om i koje se za učešće na aukciji registrovalo kod CGES-a.
Kapacitet	prekogranični prenosni kapacitet u MW
Korisnik	učesnik na tržištu koji ispunjava preduslove za učestvovanje u proceduri dodjele unutardnevног kapaciteta najmanje jedne od strana (CGES i EMS) u skladu sa članom 3.1 ovih <i>Pravila</i>
Metoda prve prijave /First come - First serve method/	metoda dodjele kod koje se <i>Zahtjevi Korisnika</i> do vrijednosti <i>Unutardnevног ATC-a</i> obrađuju isključivo na temelju vremena njihovog prijema i bez primjene bilo kojih drugih kriterijuma

Nominacija	obaveza <i>Korisnika</i> da obavijesti <i>Operatore prenosnih sistema</i> o svojim <i>Planovima razmjena</i> izraženim kao snaga razmjene u MW koja se kreće do vrijednosti definisane dodijeljenim <i>Pravom na kapacitet</i> , ili koja je jednaka vrijednosti dodijeljenog prava na unutardnevni kapacitet
CGES (Crnogorski elektroprenosni sistem AD – Podgorica)	pravno lice sa registrovanim sjedištem u Podgorici, Bulevar Svetog Petra Cetinjskog br. 18, upisano u Centralni Registar pravnih subjekata Crne Gore pod brojem: 4-0008972.
Nosilac prava na kapacitet	Pravno lice (<i>Korisnik</i>) koje je dobilo unutardnevni <i>Kapacitet</i> tokom postupka unutardnevne dodjele kapaciteta
Ograničavanje dodijeljenih kapaciteta	smanjenje <i>Kapaciteta</i> između zona trgovanja <i>EMS-a</i> i <i>CGES-a</i> u slučaju <i>Više sile</i> ili u <i>Vanrednim situacijama</i> kada <i>EMS</i> i <i>CGES</i> moraju hitno djelovati
Operator prenosnog sistema	pravni subjekt odgovoran za rad, održavanje i, ako je potrebno, razvoj prenosnog sistema na određenom području, a, gdje se to može primijeniti, i njegovih interkonekcija s drugim sistemima, kao i za osiguranje dugoročne sposobnosti sistema za ispunjavanje realnih potreba za prenosom električne energije
Operatori prenosnih sistema	operatori prenosnog sistema koji učestvuju u zajedničkoj Aukcijskoj proceduri, tj. <i>CGES</i> i <i>EMS</i>
Plan razmjene	<i>Prekogranična transakcija</i> koju dostavlja <i>Korisnik</i> , u kojoj navodi snagu u MW za svaki sat nekog dana
Pravila za unutardnevnu dodjelu kapaciteta	pravila za unutardnevnu raspodjelu prenosnih kapaciteta na granici zona trgovanja Crnogorskog elektroprenosnog sistema AD Podgorica u Crnoj Gori (“CGES”) i Elektromreže Srbije AD Beograd (“EMS”)
Pravo na kapacitet	pravo (<i>Korisnika</i>) da koristi <i>Dodijeljeni kapacitet</i> za prenos električne energije, izražen u MW
Prekogranična transakcija	fizička razmjena električne energije između zona trgovanja <i>EMS-a</i> i <i>CGES-a</i>
Radni dan	kalendarski dani od ponedjeljka do petka, s izuzetkom državnih praznika u Crnoj Gori

Raspoloživi unutardnevni prenosni kapacitet (u daljem tekstu: "Unutardnevni ATC")	dio neto prenosnog kapaciteta (NTC) koji ostaje raspoloživ nakon dnevne Aukcijske procedure (uzimajući u obzir učinke netiranja na temelju prijave u suprotnom smjeru) i nakon svake faze unutardnevne Aukcijske procedure
SEV	srednjoevropsko vrijeme
Uredba EU 714/2009	Uredba br. Evropskog Parlamenta i Vijeća od 13. jula 2009. godine o Uslovima za pristup mreži za prekogranične razmjene električne energije

Odjeljak 1. Uvod

Član 1.1. Opšte napomene

Pravila za unutardnevnu dodjelu kapaciteta propisuju rokove i Uslove koji su dogovoreni između CGES-a i EMS-a u svojstvu *Operatora prenosnog sistema* u njihovim zonama trgovanja, u svrhu dodjele i korišćenja *Unutardnevog ATC-a* u oba smjera, na granici Crna Gora - Srbija. Dodjela i korišćenje *Unutardnevog ATC-a* nije komercijalno motivisana aktivnost, već je njen cilj osigurati transparentnu metodu upravljanja zagušenjem.

Pravila za unutardnevnu dodjelu kapaciteta uređuju dodjelu i korišćenje *Unutardnevog ATC-a*.

Unutardnevne procedure opisane u ovim *Pravilima za unutardnevnu dodjelu kapaciteta* su u skladu s važećim pravilima koja se odnose na sigurnost prenosnog sistema i ne utiču na opseg i korišćenje kapaciteta koji je već dodijeljen na godišnjim, mjesecnim i dnevnim aukcijama.

Član 1.2. Procedura dodjele prava na unutardnevni kapacitet

Unutardnevni ATC se dodjeljuje u obliku prava na unutardnevni kapacitet koja su *Nosioci prava na kapacitet* obavezni iskoristiti u punom iznosu. *Unutardnevni ATC* dodjeljuje *Dodjeljivač prenosnog kapaciteta*, po *Metodi prve prijave*, u skladu sa Odjeljkom 6.

U sklopu *Pravila za unutardnevnu dodjelu kapaciteta CGES* postupa kao *Dodjeljivač prenosnog kapaciteta* u ime CGES-a i EMS-a.

CGES i/ili EMS, bez prethodnog obavještenja, mogu u bilo koje vrijeme obustaviti ili prekinuti postupke raspodjele iz *Pravila za unutardnevnu dodjelu kapaciteta* u slučajevima kao što su npr. oni navedeni u članu 5.1 ili Odjeljku 8.

Sve relevantne informacije u skladu sa članom 2.2 su dostupne na internet stranicama CGES-a (<http://www.cges.me/trziste/pravila-za-alokaciju-kapaciteta>).

Član 1.3. Opšti aspekti Pravila za unutardnevnu dodjelu kapaciteta

Pravila za unutardnevnu dodjelu kapaciteta opisuju, između ostalog, i uslove koje učesnici na tržištu moraju ispuniti kako bi mogli pristupiti i koristiti *Unutardnevni ATC*. Ograničenje odgovornosti je definisano članom 10.1. *Operatori prenosnih sistema* mogu zajednički mijenjati i dopunjavati *Pravila za unutardnevnu dodjelu kapaciteta* kako bi poboljšali ili razjasnili odredbe i procedure te popunili praznine u skladu sa članom 10.5.

Pravila za unutardnevnu dodjelu kapaciteta ne pokrivaju opšte aspekte pristupa prenosnom sistemu u cilju korišćenja dodijeljenih kapaciteta, osim ukoliko to nije drugačije propisano u ostalim odredbama ovih pravila. *CGES* i *EMS* izvršavaju usluge prenosa u skladu sa zakonskim odredbama koje se odnose na pristup prenosnom sistemu u svakoj zoni trgovanja i važećim pravilima o radu *CGES-a* i *EMS-a*.

Odjeljak 2. Opšte odredbe

Član 2.1. Unutardnevni ATC

Metodologija za izračunavanje *Unutardnevog ATC-a* za granicu Crna Gora - Srbija se zasniva na metodologiji *ENTSO-E* uzimajući u obzir potvrđene planove razmjene po godišnjem, mjesечноj i dnevnom kapacitetu i efekat netiranja.

Član 2.2. Objavljivanje relevantnih informacija na internet stranicama CGES-a

Na internet stranici *CGES-a* : <http://www.cges.me/trziste/pravila-za-alokaciju-kapaciteta> posebno se objavljaju sljedeće informacije:

- a) *Pravila za unutardnevnu dodjelu kapaciteta* (važeća verzija);
- b) imena, brojevi faksa i telefona, adrese elektronske pošte kontakt osoba iz *CGES-a*;
- c) korisnička upustva za *Aukcijsku ID platformu*;
- d) ostale relevantne informacije.

Član 2.3. Specifikacija Unutardnevog ATC-a

Unutardnevni ATC se nudi kao cjelobrojna vrijednost u MW, s minimalnom vrijednošću od 1 MW. *Unutardnevni ATC* se nudi posebno za svaki sat.

Član 2.4. Garancija Dodijeljenih unutardnevnih kapaciteta

Unutardnevni ATC se nudi po čvrstim Uslovima, osim u slučaju ograničavanja u *Vanrednim situacijama* ili zbog *Više sile* nakon preduzimanja svih drugih raspoloživih mjera u skladu s odgovarajućim nacionalnim zakonodavstvom.

U slučaju *Ograničavanja dodijeljenih kapaciteta*, *CGES* i *EMS* će umanjiti *Dodijeljeni unutardnevni kapacitet* u skladu s Odjeljom 9. Korisnik nema pravo na finansijsku naknadu koja se odnosi na *Dodijeljeni unutardnevni kapacitet*.

Član 2.5. Sekundarno tržište

Prenos prava ili preprodaja *Dodijeljenog unutardnevnog kapaciteta* nije moguća.

Član 2.6. Plaćanja

Nositelj prava na kapacitet ne plaća naknadu za rezervaciju ili korišćenje *Dodijeljenog unutardnevnog kapaciteta*.

Odjeljak 3. Uslovi za učestvovanje

Član 3.1. Uslovi za registraciju

Da bi učestvovao u postupku dodjele unutardnevnog *Kapaciteta* i koristio se *Dodijeljenim unutardnevnim kapacitetom* koji je proistekao iz tog postupka, učesnik na tržištu mora postupati u skladu sa svim zahtjevima navedenim u *Pravilima za unutardnevnu dodjelu kapaciteta* te ispuniti sljedeće preduslove:

- **na strani CGES-a** – Pravno lice ili preduzetnik, koje je registrovano kod operatora prenosnog sistema i operatora tržišta kao učesnik na tržištu Crne Gore u skladu sa tržišnim pravilima odnosno zaključilo ugovor o balansnoj odgovornosti sa operatorom tržišta i operatorom prenosnog sistema (crnogorski *ITR*)
- **na strani EMS-a** – da je pravno lice ili preduzetnik koji je zaključio ugovor o balansnoj odgovornosti s *EMS-om* (srpski *ITR*).

Lista registrovanih crnogorskih i srpskih *ITR-a* za mjesec M objavljuje se na internet stranicama *CGES-a* (<http://www.cges.me/trziste/pravila-za-alokaciju-kapaciteta>) i *EMS-a* (www.ems.rs) najmanje tri (3) Radna dana prije prvog dana mjeseca na koji se obavještenje odnosi.

Učesnik na tržištu je takođe dužan poslati *CGES-u*, koji ima ulogu *Dodjeljivača prenosnog kapaciteta*, tri potpisana primjerka Registracionog obrazaca (vidjeti Aneks 1 koji uključuje i izjavu o prihvatanju *Pravila za unutardnevnu dodjelu kapaciteta*). Učesnici su obavezni dostaviti izvod iz privrednog registra preduzeća, kao i potvrdu o registraciji poreskog obveznika, samo u slučaju da te dokumente nisu dostavili prilikom procesa registracije za dnevne aukcije. U slučaju promjene podataka dostavljenih u procesu registracije, *Učesnik na aukciji* je u obavezi da dostavi ažurirane verzije navedenih dokumenata.

Tri potpisana primjerka Registracionog obrazaca moraju biti dostavljena *Dodjeljivaču prenosnog kapaciteta* u pismenoj formi, poštom, preko dostavljača/kurira ili lično (vidjeti Aneks 2). Smatraće se da Registracioni obrazac nije podnijet ukoliko je dostavljen faksom ili elektronskom poštom ili

je nepotpun, o čemu će *Dodjeljivač prenosnog kapaciteta* obavijestiti podnosioca, uz navođenje razloga zbog kojih registracija nije izvršena.

Dodjeljivač prenosnog kapaciteta može tražiti dopunu informacija dostavljenih u Registracijskim obrazacima i njihovim prilozima u primjerenom roku.

Obavještenje o potvrdi ili neprihvatanju registracije bit će poslana elektronskom poštom na adresu unesenu u Registracijski obrazac.

Učesnik na tržištu je dužan dostaviti sve zahtijevane dokumente najmanje pet (5) *Radnih dana* prije planiranog početka učestvovanja u procedurama za unutardnevnu dodjelu kapaciteta. Ako se ovaj krajnji rok propusti, *Operatori prenosnog sistema* tom učesniku na tržištu ne mogu garantovati učestvovanje u dodjeli kapaciteta.

Registrirani učesnik na tržištu koji ispunи sve Uslove navedene u ovom članu smatra se *Korisnikom*.

Član 3.2. Obavještenje o promjenama

Uslovi za učestvovanje navedeni u *Pravilima za unutardnevnu dodjelu kapaciteta* moraju biti ispunjeni u svakom trenutku prilikom učestvovanja u postupcima za dodjelu unutardnevnih kapaciteta. *Korisnik* je dužan odmah, u pismenoj formi, obavijestiti oba *Operatora prenosnih sistema*, o bilo kakvim promjenama koje utiču na ispunjenje utvrđenih Uslova.

Promjene podataka o kontakt osobama *Korisnika* i izjave *Korisnika* navedene u obrazacima moraju biti dostavljene *Operatorima prenosnih sistema* u pismenoj formi, u roku od sedam (7) dana.

Odjeljak 4. Isključenje Korisnika

Ako bi *Korisnik* na bilo koji način:

1. prekršio *Pravila za unutardnevnu dodjelu kapaciteta* (posebno, bez ograničenja samo na njega, ako krši Odjeljak 6);
2. ponašao se tako da štetno utiče na, ili je prijetnja konkurentnosti u procedurama dodjele unutardnevnog kapaciteta;
3. objavio stečaj, postao nesolventan, ili ako mu se obustavi plaćanje;
4. postane predmet zahtjeva za stečaj, nesolventnost ili obustavu plaćanja, takvog *Korisnika* će, CGES, odnosno EMS, bez odlaganja isključiti iz procedura za dodjelu unutardnevnih kapaciteta, poslije potvrde drugog *Operatora prenosnog sistema*. *Korisnik* će odmah biti obaviješten o isključenju putem faksa i elektronske pošte.

Odjeljak 5. Aukcijska ID platforma

Član 5.1 Opšti Uslovi

Dodjeljivač prenosnog kapaciteta će organizovati i provoditi zajedničke dodjele *Unutardnevnu ATC-a* elektronskim putem u korisničkom okruženju *Aukcijske ID platforme*.

Dodjeljivač prenosnog kapaciteta će osigurati *Korisnicima* dokumentaciju *Aukcijske ID platforme* (na web stranicama <http://www.cges.me/trziste/pravila-za-alokaciju-kapaciteta>) i operativna uputstva vezana za korišćenje *Aukcijske ID platforme*, kao i *Korisničku podršku*.

Dodjeljivač prenosnog kapaciteta zadržava pravo izmjene provođenja poslovnih aktivnosti ili suspendovanja procesa u opravdanim slučajevima, naročito kada nastupe sljedeći tehnički problemi: opšti kolaps interneta, kolaps svih internet veza *Aukcijske ID platforme*, kolaps *Aukcijske ID platforme* (servera, baze podataka ili pojava pogreške u aplikaciji *Aukcijske ID platforme*) ili kolaps sistema za prijavu planova rada.

Svi *Korisnici Aukcijske ID platforme* će bez odlaganja biti obaviješteni o stvarnoj operativnoj situaciji.

Prijem podataka će biti važeći samo ako su podaci prihvaćeni u *Aukcijskoj ID platformi* prije definisanog krajnjeg roka.

Da bi se učestvovalo u *Aukcijskoj proceduri*, potrebno je podnijeti *Zahtjev* preko *Aukcijske ID platforme*. *Zahtjev* koji ne ispunjava neki od *Uslova navedenih u Pravilima za unutardnevnu dodjelu kapaciteta* bit će odbijen. *Korisnik* će dobiti poruku sa statusom *Zahtjeva* preko *Aukcijske ID platforme*. *Dodijeljeni unutardnevni kapacitet* ne može biti izmijenjen niti ponušten.

Član 5.2 Pristup Aukcijskoj ID platformi

Aukcijska ID platforma je dostupna svim *Korisnicima* koji imaju web pretraživač i korisnički nalog dobijen od *Dodjeljivača prenosnog kapaciteta*. Nije potrebna dodatna instalacija niti modifikacija softvera.

Aukcijska ID platforma je dostupna svim Učesnicima na aukciji koji imaju korisnički nalog dobijen od *Aukcijske kuće*.

Nakon što se *Korisnik* registruje, na *Aukcijskoj ID platformi* se otvara njegov korisnički nalog. *Korisnik* je dužan dostaviti kompletno popunjeno i potpisano zahtjev za registraciju na *Aukcijskoj ID platformi* (vidjeti Aneks 4). Potpisivanjem ovog zahtjeva *Korisnik* prihvata obaveze i pravila ponašanja utvrđena *Pravilima za unutardnevnu dodjelu kapaciteta*. Zahtjev mora sadržavati potpune i tačne informacije. *Dodjeljivač prenosnog kapaciteta* će formirati korisnički nalog i lozinku u roku od tri (3) radna dana nakon dobijanja Zahtjeva za registraciju na *Aukcijskoj ID platformi*.

Svaki *Korisnik* koji ima korisnički nalog obaviještava se o uspostavljanju ili modifikaciji korisničkog naloga putem elektronske pošte na kontakt adresu koja je navedena u zahtjevu. Informacije koje *Dodjeljivač prenosnog kapaciteta* šalje putem elektronske pošte obuhvatit će

ulazni ključ koji se sastoji od korisničkog imena (username) i lozinke (password) kad je reč o novom korisničkom nalogu. *Korisnik* je dužan promijeniti lozinku u toku prvog prijavljivanja.

Dodjeljivač prenosnog kapaciteta ima pravo provjeriti informacije navedene u Zahtjevu za registraciju na Aukcijskoj ID platformi koji pošalju potencijalni *Korisnici* i ne otvoriti korisnički nalog u slučaju bilo kakvog neslaganja između navedenih podataka ili postojanja sumnje u njihovu točnost. Ukoliko utvrdi bilo kakva neslaganja *Dodjeljivač prenosnog kapaciteta* ima pravo *Korisniku* onemogućiti pristup *Aukcijskoj ID platformi*.

Korisnik je sve informacije koje se odnose na pristup *Aukcijskoj ID platformi* dužan čuvati kao lične i povjerljive i bit će odgovoran za sve izravne, ili neizravne štete koje su rezultat bilo kakavog neovlašćenog otkrivanja takvih informacija. *Dodjeljivač prenosnog kapaciteta* nije odgovoran ni za kakvo neovlašćeno korišćenje korisničkog imena i lozinke.

Korisnik ima jedan, jedinstveni ulazni ključ za unutardnevne dodjele kapaciteta.

Odjeljak 6. Procedura za dodjelu unutardnevog kapaciteta

Član 6.1. Utvrđivanje i objavljivanje Unutardnevog ATC-a

CGES će odrediti *Unutardnevni ATC* u svakom smjeru i za svaki sat, u skladu s metodologijom opisanom u članu 2.1.

Vrijednosti *Unutardnevog ATC-a* za dan D će biti dostupne na *Aukcijskoj ID platformi* najkasnije u 18:00h (SEV) u danu D-1.

U slučaju dodatnih ograničenja u prenosnim sistemima (koja nisu mogla biti predviđena u vrijeme proračuna mjesecnog NTC-a), vrijednosti *Unutardnevog ATC-a* se mogu korigovati. *CGES* ima pravo u toku dana izmijeniti *Unutardnevni ATC* na *Aukcijskoj ID platformi*.

Unutardnevni ATC za određeni sat se umanjuje za vrijednost već *Dodijeljenog unutardnevog kapaciteta* za taj sat i objavljuje se na *Aukcijskoj ID platformi*.

Član 6.2. Dodijela Unutardnevog ATC-a

Samo *Korisnici* koji su se uspješno registrovali i koji su potpuno ispunili Uslove definisane u Odjeljku 3 mogu podnijeti *Zahtjev za Unutardnevni ATC*. Podnošenje *Zahtjeva*, kao i preuzimanje rezultata vrši se isključivo preko *Aukcijske ID platforme*.

Zahtjev (za dan D) *CGES-u* se dostavlja preko *Aukcijske ID platforme* počevši od 18:00h (SEV) u danu D-1, najkasnije 60 minuta prije početka prvog sata na koji se unutardnevna *Prekogranična transakcija* odnosi. Minimalni zahtijevani kapacitet je 1 MW, a maksimalni je jednak vrijednosti *Unutardnevog ATC-a*. U okviru jednog *Zahtjeva*, samo jedna vrijednost kapaciteta može se zahtijevati za jedan smjer i jedan ili više sati u danu D.

Član 6.3. Obavještenje o rezultatima dodjele kapaciteta

Zahtjev svakog Korisnika će se obraditi u Aukcijskoj ID platformi uz primjenu Metode prve prijave, a Korisnik će preko Aukcijske ID platforme odmah biti obaviješten o rezultatu. U slučaju da je Zahtjev prihvaćen Korisnik će dobiti prava na kapacitet s CAI. CGES i EMS će odmah ovlastiti Korisnika s CAI da upotrijebi pravo na unutardnevni kapacitet (unošenjem prava na unutardnevni kapacitet u sisteme za prijavu planova rada) te omogućiti prijavu planova rada u skladu s lokalnim pravilima.

Opšte informacije i rezultati o dodijeljenom unutardnevnom kapacitetu za dan D biće dostupni na Aukcijskoj ID platformi najkasnije do 18:00h (SEV) u danu D+1.

Odjeljak 7. Korišćenje Dodijeljenog unutardnevnog kapaciteta

Nosilac prava na kapacitet i njegov prekogranični partner (u daljem tekstu: partner) ili partneri su obavezni iskoristiti cijelokupni iznos prava na unutardnevni kapacitet. Dodijeljeni unutardnevni kapacitet potrebno je iskoristiti najkasnije 60 minuta nakon dobijanja prava na korišćenje, u protivnom Nosilac prava na kapacitet gubi pravo na dodeljeni unutardnevni kapacitet. Nosilac prava na kapacitet nominuje Dodijeljeni unutardnevni kapacitet CGES-u i/ili EMS-u koristeći "M:N" načelo za prijavu Planova razmjene. Ovo načelo podrazumijeva da se prijava unutardnevnih Planova razmjene po osnovi Dodijeljenog kapaciteta ostvaruje kroz jednu ili više transakcija po smjeru, s jednim ili više prekograničnih partnera, pri čemu je jedan od učesnika u transakciji uvijek Nosilac prava na kapacitet. U ovom slučaju, Nominovana vrijednost kapaciteta jednaka je pravu na unutardnevni kapacitet dobijenom u toku unutardnevnog procesa za svaki sat i smjer i ova vrijednost u potpunosti odgovara Nominaciji partnera. Ovu obavezu prati i nadzire Dodjeljivač prenosnog kapaciteta.

Nosilac prava na kapacitet koji prekrši obavezu korišćenja cijelokupno dodijeljenog kapaciteta tri (3) puta u toku jedne (1) kalendarske godine gubi pravo učestvovanja u raspodjeli unutardnevnog kapaciteta na period od tri (3) mjeseca o čemu ga obaviještava Dodjeljivač prenosnog kapaciteta. Smatra se da je obaveza prekršena kada Nosilac prava na kapacitet (ili njegov partner) ne koristi (ili koristi djelimično) dodijeljen kapacitet najmanje jedan (1) sat u razdoblju za koje ga je dobio. Svaki sat u kojem se ne koristi pravo na unutardnevni kapacitet smatra se kršenjem obaveze. Gubitak prava nastupa datumom navedenim u obavještenju, koji može biti najranije dan nakon što Dodjeljivač prenosnog kapaciteta primi zahtjev od Operatora prenosnog sistema.

Korišćenje rezervisanih prenosnih Kapaciteta se vrši dostavom Planova razmjene CGES-u i EMS-u, u skladu s propisanim Uslovima za pristup prenosnom sistemu u svakoj zoni trgovanja i s važećim tržišnim pravilima CGES-a i EMS-a.

Član 7.1. Nominacija Dodijeljenog unutardnevnog kapaciteta

Nominaciju unutardnevnih Planova razmjena vrše Nosilac prava na kapacitet i jedan ili više njegovih partnera kroz postojeće sisteme za prijavu planova razmjena oba Operatora prenosnih sistema, u skladu s lokalnim pravilima.

Nominacija mora biti obavljena najmanje 45 (četrdeset pet) minuta (H-00:45h) prije početka prvog sata (H) za koji je unutardnevni Plan razmjene nominovan.

Nominaciju je potrebno izvršiti kod oba Operatora prenosnih sistema.

Ista se pravila i formati podataka koriste za postupak prijavljivanja Planova razmjene kao i kod prijave dnevnih Planova razmjene te planova baziranih na mjesечnim i godišnjim Pravima na kapacitet.

Otkazivanje već nominovanih i potvrđenih programa mora biti obavljeno nominacijom u suprotnom smjeru za sate na koje se to otkazivanje odnosi. Ova nominacija treba biti urađena najkasnije 45 minuta prije početka otkazivanja.

Član 7.2. Pravila unutardnevnog usklađivanja

Unutardnevno se usklađivanje provodi poslije svake dodjele unutardnevnog kapaciteta i svake nove *Nominacije*.

Usklađivanje između Operatora prenosnih sistema će se vršiti između H-0h 45min i H-0h 30min prije početka prvog sata nominovanih unutardnevnih Planova razmjena, a potvrda *Nominacije* će se izvršiti najkasnije u H-0h30min.

Usklađivanje se vrši za cijeli dan.

Prijavljeni unutardnevni Plan razmjene može biti potpuno prihvaćen ili odbijen u skladu s rezultatima usklađivanja.

U slučaju neslaganja između unutardnevnih Planova razmjena prijavljenih s obje strane granice, CGES i EMS imaju pravo izmjene i/ili postavljanja niže vrijednosti na prijavljene unutardnevne Planove razmjene. Ni u kom slučaju CGES i/ili EMS neće biti odgovorni ni za kakav gubitak profita, poslovni gubitak, ili bilo koje druge indirektne, sporedne, posebne ili poslijedične štete.

Odjeljak 8. Otkazivanje procedura unutardnevne dodjele kapaciteta

U slučaju Vanredne situacije ili Više sile, nakon što, u skladu s nacionalnim zakonodavstvom, CGES i EMS preduzmu sve raspoložive mjere, Dodjeljivač prenosnog kapaciteta može otkazati unutardnevnu dodjelu kapaciteta ili umanjiti vrijednosti Unutardnevnog ATC-a. U tim slučajevima vrijednosti Unutardnevnog ATC-a za odgovarajuće sate se odmah postavljaju na 0 ili drugu dogovorenu vrijednost. Unutardnevni ATC ostaje nepromijenjen dok se oba Operatora prenosnih

sistema ne dogovore da povuku otkazivanje unutardnevne procedure ili smanjenje *Unutardnevnog ATC-a*.

Procedura unutardnevne dodjele kapaciteta može se otkazati ili prekinuti zbog ozbiljnih poremećaja u funkcioniranju interneta, *Aukcijske ID platforme* i ostalih informacijskih sistema koje *CGES* ili *EMS* koriste u unutardnevnom procesu te neće biti finansijske kompenzacije prema *Nosilac prava na kapacitet* predviđene u slučaju nemogućnosti korišćenja dodijeljenog kapaciteta.

U slučaju navedenih okolnosti, *CGES* će o tome sve *Korisnike*, ako je to moguće, obavijestiti informacijom na svojim internet stranicama.

Odjeljak 9. Ograničavanje kapaciteta

U slučajevima *Ograničavanja dodijeljenih kapaciteta*, koristi se sljedeći redoslijed smanjenja kapaciteta:

1. *Kapacitet* dodijeljen u unutardnevnoj dodjeli kapaciteta;
2. *Kapacitet* dodijeljen u dnevnoj aukciji;
3. *Kapacitet* obećan i dodijeljen u mjesечноj aukciji;
4. *Kapacitet* obećan i dodijeljen u godišnjoj aukciji;

U okviru svake od gore navedenih grupa *Kapaciteta*, koristit će se proporcionalno smanjenje, pri čemu će se smanjeni kapacitet zaokružiti na nižu cjelobrojnu vrijednost u MW.

CGES i/ili *EMS* su dužni da *Nosilaca prava na kapacitet* na koga ovo utiče i njegovog partnera odmah obavijestiti o smanjenju.

Nosilac prava na kapacitet nema pravo na finansijsku naknadu za smanjenje kapaciteta koji mu je dodijeljen u postupku dodjele unutardnevног kapaciteta.

Odjeljak 10. Razno

Član 10.1. Ograničenje odgovornosti

Operatori prenosnih sistema, bilo zajedno ili odvojeno, neće biti odgovorni *Nosilac prava na kapacitet* ni za kakve štete nastale zbog njegovog učestvovanja ili njegove nemogućnosti učestvovanja u postupku dodjele unutardnevног *Kapaciteta*. *Nosilac prava na kapacitet* oslobađa odgovornosti *Operatore prenosnih sistema*, solidarno i pojedinačno, u vezi s potraživanjima trećih lica povezanim s takvim štetama. Ni *CGES* ni *EMS*, ni u kom slučaju, neće biti odgovorni za mogući gubitak profita, poslovni gubitak, niti za bilo koje druge indirektne, sporedne, posebne ili poslijedične štete.

CGES i *EMS* se obavezuju da izvršavaju odredbe *Pravila za unutardnevnu dodjelu kapaciteta* profesionalno kao poslovni subjekti i operatori zone trgovanja, u skladu s *Uredbom EU* te zakonima i propisima koje su donijeli nadležni organi Crne Gore i Srbije.

Član 10.2. Viša sila

CGES ili *EMS* neće se smatrati odgovornim za neizvršenje, pogrešno izvršenje, ili kašnjenje izvršenja obaveza proisteklih iz *Pravila za unutardnevnu dodjelu kapaciteta*, u mjeri u kojoj su takvo neizvršenje, pogrešno izvršenje ili kašnjenje izvršenja obaveza nastalih zbog okolnosti na koje strana koja ima obaveze nije mogla uticati (uključujući, ali ne ograničavajući se na, *Višu silu*) i za koje relevantna strana nije odgovorna, odnosno, okolnosti koje ne mogu biti riješene mjerama koje *CGES* ili *EMS* s tehničke, finansijske ili ekonomске tačke gledišta realno mogu preuzeti.

Član 10.3. Očuvanje cjelovitosti

Bez obzira na posebne odredbe koje se nalaze u *Pravilima za unutardnevnu dodjelu kapaciteta*, nikakva izmjena ugovora između *CGES-a* ili *EMS-a* s jedne strane i *Korisnika* s druge strane, ne može biti izvršena ako je *CGES* i *EMS* nisu potvrdili, izvršili i u pismenoj formi dostavili putem faksa ili elektronske pošte. Ako bilo koji dio *Pravila za unutardnevnu dodjelu kapaciteta* ili njihovih Aneksa postane nevažeći, nezakonit, ili neizvršiv, preostali dijelovi moraju i dalje ostati na snazi i primjenjivati se te na njih to ne bi trebalo uticati. Bilo koji nevažeći, nezakoniti, ili neizvršivi dio, ili odredbe moraju biti zamijenjeni važećim, zakonitim i primjenljivim dijelovima ili odredbama, da bi što je moguće prije i bolje bio ostvaren namjeravani ekonomski i pravni učinkak.

Član 10.4. Povjerljivost podataka

Tokom rada po osnovi *Pravila za unutardnevnu dodjelu kapaciteta*, *CGES* ili *EMS* i s njima povezana lica mogu primiti ili imati pristup povjerljivim podacima *Korisnika*. Povjerljivi podaci obuhvaćaju sve informacije dostavljene u pismenoj formi koje su označene kao "Povjerljive", ali i informacije u nekoj drugoj formi, ako je lice kojoj su takve informacije date, prije ili prilikom otkrivanja tih informacija, bilo predviđeno da je riječ o povjerljivim podacima. *CGES* i *EMS* su saglasni da se povjerljivi podaci čuvaju i da ih ne otkrivaju bez prethodne saglasnosti *Korisnika*, odnosno da povjerljive podatke, bilo u kojoj formi, ne stave na raspolaganje nekom trećem licu ili da povjerljive podatke ne upotrijebe u bilo kakve svrhe koje nisu u vezi s odredbama *Pravila za unutardnevnu dodjelu kapaciteta*, osim po nalogu državnih organa.

Odredbe ovog člana neće se primjenjivati na podatke otkrivene *CGES-u* ili *EMS-u*, ako su:

- prije otkrivanja, ti podaci bili su poznati u javnosti, ili ako poslije otkrivanja postanu poznati javnosti, ali ne pogreškom *CGES-a* i *EMS-a*,
- prije otkrivanja već bili su poznati *CGES-u* i *EMS-u*,

- poslije otkrivanja, iste podatke primili *CGES* i *EMS* od trećeg lica koja prema *Korisniku* nema obavezu čuvanja tajnosti tih podataka.

Član 10.5. Rok važenja, dopune i izmjene

Pravila za unutardnevnu dodjelu kapaciteta stupaju na snagu nakon odobrenja od strane nadležnih regulatornih tijela, a primjenjuju se za dodjelu kapaciteta za 2023. godinu i nadalje u oba smjera na granici Crna Gora – Srbija.

O bilo kakvim dopunama i izmjenama *Pravila za unutardnevnu dodjelu kapaciteta* *Korisnici* moraju biti obaviješteni tako što će na internet stranicama *CGES-a* i *EMS-a* biti objavljena odgovarajuća nova verzija ovih pravila. Takva obavještenja moraju sadržati informaciju o člancima koji su dopunjeni ili izmijenjeni i datum kada nova verzija *Pravila za unutardnevnu dodjelu kapaciteta* stupa na snagu. Osim ukoliko se to ne navede u odgovarajućoj novoj verziji *Pravila za unutardnevnu dodjelu kapaciteta*, u pravilu, nije potrebna nikakva nova registracija i *Korisnici* prihvataju nova *Pravila za unutardnevnu dodjelu kapaciteta* dalnjim učestvovanjem u postupku dodjele unutardnevnih *Kapaciteta*.

Član 10.6. Zakoni koji se primjenjuju i rješavanje sporova

Svi sporovi između *CGES-a* i *Korisnika* koji proisteknu iz ovih *Pravila za unutardnevnu dodjelu kapaciteta* rješavat će se isključivo po zakonima Crne Gore.

Član 10.7. Obavještenja

Osim gdje to nije drugačije predviđeno, *Pravilima za unutardnevnu dodjelu kapaciteta*, bilo koja obavještenja izdata na temelju *Pravila za unutardnevnu dodjelu kapaciteta* mora biti u pismenoj formi i upućena na adrese navedene u Aneksu 2.

Član 10.8. Lista aneksa

Aneks 1	Registracioni obrazac
Aneks 2	Lista osoba za kontakt
Aneks 3	Rokovi za unutardnevne procedure
Aneks 4	Registracija na Aukcijsku ID platformu
Aneksi 1-4 čine sastavni dio ovih pravila.	

Aneks 1. Registracioni obrazac

Registracioni obrazac za učestvovanje u postupku dodjele unutardnevog kapaciteta na granici Crna Gora - Srbija

Naziv kompanije/preduzetnika	
EIC-kod	
Adresa, zemlja	
Broj iz privrednog registra	
Ime i prezime ovlašćenog predstavnika	
PDV broj	
ID broj / PIB	
E-mail adresa	
Telefon br.	
Faks br.	

Ovim izjavljujemo da namjeravamo učestvovati u postupku dodjele unutardnevog kapaciteta na granici Crna Gora - Srbija. Ispunjavamo sve Uslove za učestvovanje propisane *Pravilima za unutardnevnu dodjelu kapaciteta*. Pročitali smo i u potpunosti prihvatamo sve obaveze u skladu s odredbama i informacijsko-tehnološkim Uslovima propisanim *Pravilima za unutardnevnu dodjelu kapaciteta* koja su objavljena na internet stranicama *Operatora prenosnih sistema* te se obavezujemo da ćemo postupati u skladu s njima.

Potvrđujemo da se prihvatanje našeg učestvovanja u postupku unutardnevne raspodjele kapaciteta može povući ukoliko se prekrše odredbe iz *Pravila za unutardnevnu dodjelu kapaciteta*.

Za učesnika na tržištu

Datum: _____

Potpis

Crnogorski elektroprenosni sistem AD Podgorica daje saglasnost na Registracioni obrazac i zavodi ovaj obrazac pod registracionim brojem: _____

Za CGES

Datum: _____

Potpis

Dodatak 1 Aneksa

Lista ovlašćenih predstavnika Korisnika

Korisnik imenuje sljedeće osobe kao ovlašćene za postupanje u ime *Korisnika*:

- za potpisivanje Registracionog obrasca

Ime	Telefon br.	Mobilni telefon br.	Faks br.	E-mail

- za dostavu *Zahtjeva za Unutardnevni ATC Dodjeljivaču prenosnog kapaciteta*

Ime	Telefon br.	Mobilni telefon br.	Faks br.	E-mail

Aneks 2. Lista osoba za kontakt

Registracijske obrasace (videti Aneks 1) *Učesnici na tržištu* moraju dostaviti *Dodjeljivaču prenosnog kapaciteta* na sljedeću adresu:

Crnogorski elektroprenosni sistem AD Podgorica

NDC

Bul. Svetog Petra Cetinjskog 18

20000 Podgorica

Crna Gora

Za lične dostave na gore navedenu adresu, Arhiva radi *Radnim danima* od 09:00 do 14:00h (SEV).

Potvrda koju izda Arhiva *Aukcijske kuće* potvrđuje samo datum i vrijeme prijema dokumenta, a ne da li je dokument ispravan i kompletan.

Korisnici se za ostala pitanja mogu obratiti *Dodjeljivaču prenosnog kapaciteta* preko sljedećih osoba za kontakt:

Pravila za unutardnevnu dodjelu kapaciteta

Ime i prezime	Broj telefona	Adresa elektronske pošte	Broj faksa
Biljana Ivanović	+382 20 407 622	biljana.ivanovic@cges.me	
Mirjana Božović Glogovac	+382 20 414 762	mirjana.glogovac@cges.me	+382 20 225 962
Nikola Vidović	+382 20 416 806	nikola.vidovic@cges.me	

Registracija *Korisnika*

Ime i prezime	Broj telefona	Adresa elektronske pošte	Broj faksa
Biljana Ivanović	+382 20 407 622	biljana.ivanovic@cges.me	
Mirjana Božović Glogovac	+382 20 414 762	mirjana.glogovac@cges.me	+382 20 225 962
Nikola Vidović	+382 20 416 806	nikola.vidovic@cges.me	

Pitanja u vezi s postupkom unutardnevne raspodjele *Kapaciteta* (00:00-24:00)

	Telefon br.	e-mail	Faks br.
Služba za operativno upravljanje	+382 20 407 624 +382 20 407 625	dispecer@cges.me	+382 20 201 427

Aneks 3. Rokovi za unutardnevne procedure

Vremenski redoslijed za svaki sat unutardnevog procesa opisan je u sljedećoj tablici (H je unutardnevni sat dana D)

Unutardnevni period	00:00-24:00	01:00-24:00	02:00-24:00	23:00-24:00
<i>Unutardnevni ATC je dostupan na Aukcijskoj ID platformi</i> (Napomena: stalno se ažurira)	18:00 (D-1)	18:00 (D-1)	18:00 (D-1)		18:00 (D-1)
Vrijeme za dostavljanje <i>Zahtega (T)</i>	18:00 (D-1)- 23:00 (D-1)	18:00 (D-1)- 00:00 (D-1)	18:00 (D-1)- 01:00	18:00 (D-1)- 22:00
Vrijeme za <i>Nominaciju</i>	T+60min	T+60min	T+60min	T+60min
Potvrda konačnih <i>Nominacija</i> srpskog i crnogorskog <i>ITRa</i>	23:35 (D-1)	00:35	01:35	22:35
Objava rezultata dodjele unutardnevnih kapaciteta	18:00 (D+1)	18:00 (D+1)	18:00 (D+1)		18:00 (D+1)

Informacioni sistemi koji *Operatori prenosnih sistema* koriste u unutardnevnom procesu nisu raspoloživi u razdoblju od 23:50 do 00:10.

Aneks 4. Registracija na Aukcijsku ID platformu

Učesnik na tržištu

Puni naziv:	
EIC kod:	
Ovlašćena osoba:	

Učesnik na tržištu zahtijeva:

- postavku (*setup*)
- modifikaciju
- brisanje

korisničkog naloga na Aukcijskoj ID platformi za sljedećeg korisnika:

Korisnik

Ime i prezime:		
Elektronička adresa:		
Telefon:		
	Šalje	Prima

Na temelju pravila za dodjelu kapaciteta, čiji je sadržaj poznat gore navedenom korisniku, korisnik je ovlašćen za obavljanje operacija na Aukcijskoj ID platformi u skladu s pravima korisnika i u tom slučaju zastupa gore navedenog učesnika na tržištu.

Informacije za prijavljivanje (korisničko ime i lozinka) bit će poslani korisniku na gore navedenu elektroničku adresu (e-mail), a on je prilikom prvog prijavljivanja obavezan promijeniti lozinku.

Datum _____

Ovlašćena osoba učesnika na tržištu

Korisnik